

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 2 april 2009

MEDITATIE

Een borgtochtelijk 'Waarom?'

Het vierde kruiswoord is een waarom-vraag: "Waarom hebt Gij Mij verlaten?" Aan het einde van de drie-urige duisternis klinkt dit 'waarom?' uit de mond van Christus. De Zoon van God, gekomen in de menselijke natuur, doorleeft in die menselijke natuur het verlaten zijn van Zijn Vader.

Dit is een mysterie, zo onpeilbaar diep dat woorden niet kunnen beschrijven wat de diepte ervan is. Hij doorleeft als Borg de Godverlatenheid! Godsverlating is de vloek die op alle mensen ligt, krachtens onze diepe val in het paradijs. Toch gaat het hier bij de Borg niet om de doorleving van de geestelijke dood waarin de mens op aarde in zijn natuurstaat verkeert. Nee, het gaat hier om de doorleving van de eeuwige dood. Van God verlaten zijn is het ergste wat er is; dat is de smart van de veroordeelden in de hel. Hier op aarde doet de Heere nog wél aan alle mensen. Hier op aarde wordt de helse verlatenheid door niet één mens doorleefd, hoe zwaar het leven ook kan zijn. Godver-

Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?

Matthéüs 27 : 46b

latenheid betekent dat God afwezig is in Zijn genade en aanwezig in Zijn eisend recht. Dan is alle hoop afwezig, dan is er niets anders dan de vreselijkheid van de zonde, en dat verscheurt de ziel.

Op Golgotha heeft Christus zo onpeilbaar en onbeschrijflijk diep geleden. Dit lijden van Christus, dat Hij als de Zone Gods geleden heeft in Zijn menselijke natuur, is ook onbegrijpelijk. We mogen nooit zeggen dat Christus hier lijdt als God. Nee, Gods Zoon lijdt hier in de menselijke natuur, borgtochtelijk. En dat lijden is samen te vatten met één woord: 'Waarom?'

Het 'waarom?' uit de mond van de Borg is vrij van alle opstand. Het 'waarom?' van de opstand wil van God een antwoord. Maar Christus wist volmaakt waarom Hij in deze ure was gekomen. Dit 'waarom?' van Christus is een uitroep van ontzetting

en verbijstering. Het tekent de diepte van Zijn lijden. In het dragen van de vloek der zonde komt Christus Zijn Vader tegen als Zijn Rechter. En nu is om die zonde de Vader geweken, de hemelpoort gesloten. En daarbij opent de satan de hellepoort.

De Borg heeft Zich geheel vrijwillig begeven om de vloek te dragen. Hij draagt de vloek gewillig, in liefde. Hij erkent in dit lijden volmaakt dat God rechtvaardig is. Daarom is er in het 'waarom?' dat Hij op de lippen neemt, op geen enkele manier sprake van opstand en gaat Hij Gods recht verheerlijken met Zijn sterven als Borg. God kan van Zijn recht geen afstand doen en buiten het recht om zal er nooit één zondaar zalig kunnen worden. Hier buigt de Borg onder het recht, gewillig, vrijwillig, uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot Zijn gemeente.

Als Lam Gods neemt Hij de vloek op Zich en draagt die weg.

In dit 'waarom?' doorleeft de Borg wat Hij in de eeuwige Vrederaad op Zich heeft genomen. In dit 'waarom?' gaat Hij een weg openen, waarin Gods recht wordt vervuld en Gods welbehagen gelukkig zal kunnen voortgaan. Met eerbied gezegd: de Drie-enige God zag geen andere weg om de Kerk in de zaligheid te doen delen, dan deze weg van Christus.

Ons Avondmaalsformulier toont dat de Heere geen andere weg zag, als daar staat geschreven: "... aangezien de toorn Gods tegen de zonde zo groot is, dat Hij die (eer Hij ze ongestraft liet blijven) aan Zijn lieven Zoon Jezus Christus met den bitteren en smadelijken dood des kruises gestraft heeft."

Ook de Zoon zag geen andere weg en nu het ogenblik gekomen is, deinst Hij niet terug. Hij bezwijkt ook niet, hoe zwaar, hoe smartelijk dit lijden Hem ook valt. Maar in onderworpenheid, in de grootste verlatenheid, gaat Hij de weg en houdt Hij God vast. Verlaten van mensen en van God, gekweld door de machten der hel, geeft Christus, als de Knecht des Vaders, Zich over aan Zijn God.

Inhoud

- 1 Meditatie: Een borgtochtelijk 'Waarom?'
- 2 Bijbelstudie: Het wonder van de plaatsbekleding (4)
- 3 Dominee worden (2)
- 5 Enkele notities over de invloed van Calvijn in Nederland (4)
- 7 Ziekten in de Bijbel: Slangenbeet
- 8 Boekaankondigingen
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

87e jaargang

Nr. 27

Als dan in de diepte van het lijden het 'waarom?' klinkt, is de Borg ontzet tot in het diepst van Zijn ziel. Maar in de grootste ontzetting laat Hij God niet los, wel vrij. Zo heeft Hij in de weg van het 'waarom' waargemaakt wat ons Avondmaalsformulier zegt: "... en heeft alzo de vervloeking van ons op Zich geladen, opdat Hij ons met Zijn zegening vervullen zou."

De Borg komt Zijn Vader tegen als God; het recht Gods staat ertussen en daarom is Christus verlaten van God. Maar de vrucht van dit 'waarom?' is de zaligheid van Zijn Kerk. Ook dit schrijft ons Avondmaalsformulier: "... opdat wij tot God zouden genomen, en nimmermeer van Hem verlaten worden."

Wat krijgt dit borgtochtelijke 'waarom?' een waarde voor degene die zichzelf niet van de vloek der zonde en de aanvechtingen van de vorst der duisternis kan verlossen en eronder moet bezwijken! Wie door de Heilige Geest geleid wordt in dit borgtochtelijk 'waarom' gaat beleven dat dit nodig was vanwege mijn zonde en vloek. Maar die gaat ook beleven dat in dit borgtochtelijk 'waarom?' de grond ligt van de zaligheid. In deze wereld klinken vele 'waaroms', die niets uitwerken, of de scheiding tussen God en de mens alleen maar vergroten. In dit 'waarom' wordt de scheiding tussen God en de zondaar juist opgeheven. Als daar iets van geproefd, gesmaakt en

geloofd mag worden, komen alle andere 'waaroms' in een ander licht te staan. Ja, dan verbleken alle 'waaroms'. Dan kunnen er in de strijd hier op aarde nog wel 'waaroms' overblijven, maar dan is ook één van de

zegeningen van dit borgtochtelijk 'waarom?' dat de Heilige Geest de ziel gewillig en eenswillend gaat maken met Gods weg, hoe onbegrepen ook.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

BIJBELSTUDIE

4

Het wonder van de plaatsbekleding

Genesis 22

Onvoorwaardelijke geloofsgehoorzaamheid

"God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon." (vers 8).

Abraham mocht dit in het geloof spreken.

Dat geloof is niet beschaamd. Samen zijn Abraham en Izak op de berg Moria geklommen. Abraham maakte in geloofsgehoorzaamheid alles klaar. "En zij kwamen ter plaatse, die God hem gezegd had; en Abraham bouwde aldaar een altaar, en hij schikte het hout, en bond zijn zoon Izak, en leide hem op het altaar boven op het hout." (vers 9).

Abraham bouwde dus het altaar, steen voor steen. Hij schikte het hout op het altaar. Hij deed het in volle

overgave aan de opdracht des Heeren, terwijl zijn vaderhart eronder kreunde. Hij bond Izak vast op het altaar. En Izak liet zich binden. Ook Izak had zichzelf over voor de wil van God. Zo zou Christus Zichzelf ook over hebben voor de wil van Zijn Vader. Bij Christus werd het ten volle waar: "Zie, Ik kom; in de rol des boeks in van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen." (Psalm 40:8,9). Christus had Zijn leven, Zijn bloed, ja Zichzelf over voor de wil van Zijn Vader. In die volkomen overgave van de Borg ligt de zaligheid van Zijn kerk. Abraham had zichzelf ervoor over. En Izak ook. Zij bogen onvoorwaardelijk onder het recht van God. Dat is geloof en geloofsgehoorzaamheid. "En

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm,
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Abraham strekte zijn hand uit, en nam het mes om zijn zoon te slachten." (vers 10). De vaderhand zwaaide met het mes om dat in het kinderhart te stoten. Ontzettend ogenblik. Hier was het hoogtepunt in Abrahams geloofsbeproeving. Nu zou blijken wat het geloof vermag. Wat is er hier in Abrahams hart geweest? Daar weten we iets van uit Hebrreeën 11:18. Daar staat, dat Abraham overlegde, "dat God machtig was zijn zoon Izak ook uit de doden te verwekken." Abraham offerde Izak in blinde gehoorzaamheid. Het mes zwaaide door de lucht, maar in zijn hart had hij het al gedaan. Abraham hoe hebt u dat kunnen doen? "De Heere heeft het mij geboden." Maar Abraham, hoe moet het dan met Gods belofte, dat in Izak alle geslachten van de aardbodem gezegend zullen worden? "God zal Zijn belofte houden. Hij is machtig Izak zelfs uit de doden op te wekken." Zo stond Abraham daar op de breuklijn tussen bevel en belofte, die met elkaar schenen te strijden. In dat alles klemde hij zich aan de Heere vast, terwijl hij buigen mocht onder het recht van God.

Goddelijke ingreep

"Maar de Engel des HEEREN riep tot hem van de hemel, en zeide: Abraham, Abraham! En hij zeide: Zie, hier ben ik! Toen zeide Hij: Streck uw hand niet uit aan de jongen, en doe hem niets! want nu weet ik, dat gij godvrezende zijt, en uw zoon, uw enige, van Mij niet hebt onthouden." (vers 11,12). Op dit kritieke moment ging de Heere Zelf ingrijpen.

Het was de Engel des HEEREN, Die hier sprak: "Versta de Zone Gods, blijkende uit het einde van het twaalfde vers en het ganse vervolg deze historie" (zie de kanttekeningen). Het was voor de Heere nu genoeg. De oprechtheid van Abrahams geloof was nu genoeg gebleken. De Engel des HEEREN sprak: "Nu weet ik, dat gij godvrezende zijt." Wist de Heere dat dan niet? Natuurlijk wel. Maar Hij wilde dat Abraham het nu ook zou weten. De Heere ging met deze woorden Abraham verzekeren van de oprechtheid van zijn geloof.

Abraham ontving hier een Goddelijke geloofsverzekering. Daar moeten we op letten: toen Abraham zichzelf over had voor het recht van God, toen kreeg hij van Godswegen een geloofsverzekering. Waarom missen zoveel bekommerde harten die verzekering des geloofs? Omdat ze met Abraham zichzelf er niet voor over gekregen

hebben, omdat ze het niet onvoorwaardelijk eens werden met het recht van God. Daar zit het op vast! We houden onszelf vast, ons leven, onze godsdienst, onze bekering. We willen onszelf in het leven houden. We hebben onszelf niet over voor het recht van God. Want als we evenals Abraham onvoorwaardelijk aan Gods kant komen, ook al moeten we er zelf radicaal aan, dan blijft de Heere niet achter. Op dat ogenblik ontving Abraham de Goddelijke verzekering: "Nu weet Ik, dat gij godvrezende zijt."

Wie onvoorwaardelijk aan Gods kant komt, die zal het wonder van de plaatsbekleding leren kennen.

Het wonder van de plaatsbekleding

Wie onvoorwaardelijk aan Gods kant komt, die zal het wonder van de plaatsbekleding leren kennen. Want op dat ogenblik bleek, dat er een ram in de verwarde struiken vast zat met zijn hoornen. Op dat ogenblik kreeg Abraham oog voor die ram. Eerst had Abraham die ram niet gezien, maar nu opende God zijn ogen daarvoor (vers 13). Nu mocht Abraham die ram slachten in plaats van Izak. Die ram stierf en Izak mocht leven. Dat is het wonder van de plaatsbekleding. De ram in de plaats van Izak.

We zagen eerder dat hier in Izak iets oplichtte van de komende Christus. Zoals Izak het hout droeg, zo droeg Christus het kruis. Zoals Izak gewillig was tot de dood toe, zo Christus. Maar hier wisselden de typen van de Zaligmaker. Hier was Izak geen type meer van Christus, maar hier werd

die ram een type van Christus. Izak hoefde immers de dood niet in, maar die ram ging de dood in, en dat in de plaats van Izak. Zo zou ook Christus de dood in moeten in de plaats van een schuldig zondaarsvolk.

Izak had een plaatsvervanger op Moria, maar het Lam Gods niet op Golgotha. Het Lam had geen Lam, de Borg had geen Borg, de Plaatsbekleder had geen Plaatsbekleder. Hij heeft de pers alleen getreden. Hij heeft de lijdensbeker alleen gedronken. Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.

Zo was die ram, die Abraham offerde in de plaats van Izak, een type van Christus, geofferd voor zondaren. "God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien": dat is aanvankelijk vervuld in die ram in de verwarde struiken, dat is definitief vervuld in het Lam Gods op Golgotha. Izak werd vrijgemaakt en losgemaakt, en de ram werd verteerd in zijn plaats. Zo worden zondaren vrijgemaakt en losgemaakt omdat het lam Gods verteerd werd in de vlammen van Gods toorn.

Is het de bange vraag van uw hart geworden: "Waar is het lam tot het brandoffer? Hoe zal ik, schuldige zondaar, ooit met God verzoend worden? Hoe zal God ooit bevredigd worden?" Gods Wet vloekt u. Uw leven klaagt u aan. Gods recht eist van u volkomen voldoening. Waar zult u het ooit vinden? U kunt geen voldoening geven. Eeuwig wonder als het dan doorklinkt in uw schuldige ziel: "God hééft Zichzelf een Lam ten brandoffer voorzien." Het Lam werd verteerd in uw plaats. Als het geloofs oog op Hem is, dan breken de banden.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J. J. van Ekeveld

2

Dominee worden

Dominee worden. Sommige jongeren verlangen daar heel sterk naar.

De studie theologie trekt hen.

Uiteindelijk hopen ze hun intrek te kunnen nemen in een pastorie en een gemeente te mogen gaan dienen.

Dominee worden. Veel, ook oudere kinderen van God hebben momenten

dat ze wel de kansel zouden willen beklimmen om te laten horen wat God hen deed ondervinden en wat Hij gedaan heeft aan hun geest (Psalm 66:8). Ook vrouwen die van de Heere geleerd zijn, kennen deze begeerte. Als ze vol zijn van de liefde Gods die is in Christus Jezus, vol van de liefde tot de dienst des Heeren,

willen ze anderen graag vertellen hoe goed het is Hem te zoeken en te dienen. Met de daarin doorklinkende gunning: "Als het nu voor mij kan, dan kan het voor jou zeker". Met name als er iets gezien wordt van de rijkdom en de ruimte van de Middelaarsbediening van Christus, kent ieder van Gods kinderen wat van deze begeerte. Hoe schuchter ze ook van zichzelf zijn en blijven. Deze *begeerte* is goed, maar is niet hetzelfde als een *roeping*.

Nooit vervuld

Er kunnen als het om deze begeerte gaat van die raadsels zijn in een mensenleven. Zo was het in Davids hart om de Heere een huis te bouwen. Was dat een verkeerde begeerte? Nee, in tegendeel, het was een goede begeerte. En toch is die begeerte nooit vervuld. Wat kunnen hier onopgeloste vragen liggen en wat kan hier soms jarenlang een stille strijd gestreden worden. Alleen de Heere kan daar licht over laten vallen en rust in geven, en duidelijk maken dat dit niet buiten Gods wijze en ondoorgronde lijke raad om gaat.

Dominee worden. Dat is een bijzondere taak gelegd op de schouders van gewone, nietige mensen. Wie durft dat van zichzelf? Wie kan dat van zichzelf? Een mooie, maar ook zware en zeer verantwoordelijke taak. Een onmogelijke liefdedienst, allebei! De vele onmogelijkheden doen terugdeinzen. En wonderlijk, de liefde(dienst) trekt.

Deze taak kan alleen volbracht worden in de kracht van Hem, Die mannen krachtig roept tot dit wondere ambt. Die degene die Hij roept volmaakt kent en alles overziend zegt: "Zonder Mij kunt gij niets doen" (Johannes 15:5b). Echt, helemaal niets. Dat blijkt waar.

Zuivere begeerte

De begeerte tot het ambt van predikant is op zich een goede begeerte. De apostel Paulus schrijft aan zijn geestelijke zoon Timotheus: "Dit is een getrouw woord: zo iemand tot een opziensambt lust heeft, die begeert een treffelijk werk" (1 Timotheus 3:1). Met andere woorden: er zijn veel zaken van minder glans die een mens kan begeren. Het opziensambt is een goed, schoon (kanttekening 4) en uitnemend werk.

Calvijn haalt in zijn verklaring bij deze tekst echter een zegswijze aan die veelbetekenend is: "Wat schoon is, dat is zwaar". Het ambt is niet

alleen een lust maar ook een last. Op de schouders van de ambtsdrager drukt een grote verantwoordelijkheid, die je in eigen kracht niet kunt dragen en ook niet zou moeten durven dragen.

Daarom waarschuwt Calvijn ook tegen lichtvaardigheid in de begeerte naar het ambt. Mensen die naar het ambt verlangen omdat het eervol is, veroordeelt hij scherp: "Zo het eer zoeken in andere dingen te bestraffen is, zo is het in het opziensambt veel zwaarder te bestraffen. (...) Maar de begeerte van de godzaligen steunt

Dominee worden. Dat is een bijzondere taak gelegd op de schouders van gewone, nietige mensen. Wie durft dat van zichzelf? Wie kan dat van zichzelf? Een mooie, maar ook zware en zeer verantwoordelijke taak.

niet op het vertrouwen op eigen vernuft of deugd, maar op Gods hulp van welke onze bekwaamheid komt". In deze zin spreekt ook kanttekening 3 bij 1 Timotheüs 3:1: "Paulus spreekt hier niet van enige lust of begeerte van eergierigheid, maar van een toegenegenheid des gemoeds, hetwelk hem zelf door behoorlijke middelen bereid en gewillig toont". Waar dan nog aan toegevoegd wordt: "...zichzelf evenwel altijd onderwerpente aan het oordeel der gemeente en een wettelijke beroeping verwachtende". Het verlangen om predikant te worden is op zichzelf dus niet af te keuren. Van wezenlijk belang is echter uit welke bron het voortkomt. Vindt het zijn oorsprong in de mens zelf, of heeft de *Heere* het in het hart gelegd. Heeft men zichzelf geroepen of heeft de Heere geroepen tot het ambt? Dat is een wezenlijk onderscheid. Daartoe is het ontdekkende en onderscheidende licht van de Heilige Geest zo nodig. Voor betrokkene én die hem horen.

Gave van Christus

In Efeze 4:11 schrijft de apostel Paulus: "En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, sommigen tot profeten, sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leraars". Calvijn tekent hierbij aan: "Die tegenwoordig ware herders zijn, die steken zichzelf niet lichtvaardig in de

dienst naar hun eigen goeddunken, maar zij worden van God verwekt". Let u op het woord verwekken. Het gaat er dus om dat het duidelijk de Heere is, Die wil dat ik dien in Zijn oogst. De Heere, Die Zijn wil door middel van Zijn Woord bekend maakt. En hoe heeft Hij dat dan gedaan? Het gaat om Gods raad en wil in de weg naar het ambtelijke leven. Met minder dan deze goddelijke roeping kan een prediker het niet doen. De Kamper oud-testamenticus J. Ridderbos schreef in 1924: "Die roeping is het geheim van elke Godsgezant. Voor het bekleden van het ambt kan een dienaar des Woords de verzekering aangaande zijn Goddelijke roeping niet missen. Die zekerheid en de daarmee samenhangende, voortdurende bezieling van de Heilige Geest is nodig om tot eer van 's Heeren Naam, tot zegen voor anderen, tot blijdschap van zichzelf het ambt te kunnen vervullen; en ook om de moeiten en bezwaren, die eraan verbonden zijn, gewillig en blijmoedig op zich te nemen".

Hoezeer dit ook bestreden en beproefd kan worden. Roepen én getuigenis geven aan de roeping is beide een eenzijdig werk van Christus' Geest.

Zelf niet gaan lopen

Zowel de profeten van het Oude Testament als de apostelen in het Nieuwe Testament wisten zich door de Heere geroepen tot hun dienstwerk. Daarin vonden zij, zoals Ridderbos schreef, de kracht en de moed om hun werk te doen.

Jesaja werd vanwege zijn prediking gehaat en moest zijn ambtswerk uiteindelijk met de dood bekopen. Maar desondanks deed hij zijn werk volvaardig en blijmoedig. Waarom? Omdat hij goed wist hoe hij tot het ambt was afgezonderd en dat hij zelf niet was gaan lopen. Omdat hij goed wist: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en ik woon in het midden van een volk dat onrein van lippen is; want mijn ogen hebben de koning, de HEERE der heirscharen gezien" (Jesaja 6). Omdat zijn lippen, terwijl hij beefde voor Gods majesteit en heerlijkheid, door één van de serafijnen waren aangeraakt met een gloeiende kool van het altaar. De Heere máákte hem gewillig. Toen de stem des HEEREN dan ook vervolgens vroeg: "Wie zal Ik zenden en wie zal voor Ons heengaan?" was het antwoord van Jesaja onvoorwaardelijk en oprecht: "Zie,

hier ben ik, zend mij heen". Daarna krijgt hij de onbevattelijke opdracht om heen te gaan.

De arbeid zal schijnbaar tevergeefs zijn, maar zal dat toch beslist niet zijn. Jesaja is onvoorwaardelijk ingewonnen voor de onmogelijke liefdedienst des Heeren!

Al de zwarigheden oplost

Jeremia had allerlei bezwaren toen hij tot het ambt van profeet werd geroepen. Hij sprak: "Ach Heere, HEERE! Zie ik kan niet spreken, want ik ben jong". Ook hier geldt -net als in het zielenleven- wat Hellenbroek zo schoon zegt: "...en al zijn zwarigheden oplost". Want de Heere beloofde hem uitdrukkelijk Zijn voortdurende hulp te geven. Hij hoeft alleen maar twee dingen te doen: "Gods wegen gaan en Zijn woorden spreken". Ook hier geldt: het gaat vanzelf of het gaat helemaal niet. "Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE". Dan is het tóch Gods weg. Dan is het goed. Ook al zal de weg in het ambt niet eenvoudig zijn voor deze getrouwe Godsgezant.

Ezechiël kreeg de opdracht: "Mensenkind, ga henen, kom tot het huis Israëls en spreek tot hen met Mijn woorden". Een zoon van Adam in zichzelf

te zijn en te blijven, dat is gebleken in zijn ambtelijke bediening.

Ook in het Nieuwe Testament roept de Heere Zijn knechten. Petrus, Andreas, Johannes en Jakobus moesten krachtens deze roeping hun werk als visser neerleggen. Nathanaël haalde Hij van onder de vijgenboom en Levi uit het tolhuis. De Heere wint in door Zijn krachtig spreken vanuit en naar Zijn Woord. Daar willen we in een van de volgende artikelen nog op terug komen.

De gedachte die sommigen opperen dat het hier om bijzondere ambten ging, kan worden weerlegd met de eerder aangehaalde woorden van Paulus uit Efeze: "En Dezelve (de verhoogde Christus) heeft gegeven sommigen tot apostelen, sommigen tot profeten, sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leraars".

De roeping tot het predikambt is een voluit Bijbels gegeven waar elke dienaar persoonlijk bij bevinding van moet weten. Het ware Godswerk in bekering en roeping kan daarom ook "het oordeel der gemeente" doorstaan. Want de kerk mag toch beproeven die tot het ambt komen?

(wordt vervolgd)

Klaaswaal,

ds. G.J. van Aalst

commentaren hem boven het hoofd dreigde te groeien, liet hij zich bijstaan door Johannes Florianus. U komt de beide vertalers nog tegen in de vermelding van de initialen J.D. en J.R. op het titelblad van heden-daagse uitgaven. Dyrkinus hoopte dat de commentaren de gelovigen zouden helpen om "een rechtsinnich verstant...der heyliger Schriftuere" te ontvangen.

In 1581 bracht een Antwerpse uitgever voor de eerste keer een vertaling van preken van Calvijn op de markt. Het ging om een aantal preken over Jesaja. In 1582 volgde in Antwerpen de uitgave van het commentaar van Calvijn op de Evangelieharmonie en

In 1581 bracht een Antwerpse uitgever voor de eerste keer een vertaling van preken van Calvijn op de markt. Het ging om een aantal preken over Jesaja.

op de Handelingen der Apostelen. Twee Leidse drukkers droegen in datzelfde jaar zorg voor een herdruk van het commentaar op de brieven van Paulus en voor een uitgave van de verklaring van de brieven van Petrus, Jacobus, Johannes en Judas. In 1602 verschenen de preken van Calvijn over Job. In 1604 volgden in Leiden opnieuw enkele herdrukken en de verklaring van het Johannesevangelie.

Een zekere voorkeur voor het Nieuwe Testament

Dr. M.G.K. van Veen wees er recent op dat de uitgevers zich vooral hebben gericht op de werken van Calvijn over het Nieuwe Testament. Er verschenen wel wat preken over het Oude Testament in vertaling, maar daarvoor was kennelijk geen markt. De commentaren van de hervormer op het Oude Testament werden in de periode tot de Synode van Dordrecht (1618-1619 zelfs helemaal niet vertaald. Men gaf vooral commentaren uit op het Nieuwe Testament. De uitgevers bundelden die daarbij tot omvangrijke, kostbare boeken. Mevrouw Van Veen vermoedt dat deze bundeling vooral plaatshad met het oog op de voorgangers. Zij gebruikten de uitgaven bij de preekvoorbereiding. De dominees van dien kozen de teksten voor de prediking vooral uit het Nieuwe Testament, ook al beleden zij de wezenlij-

Enkele notities over de invloed van Calvijn in Nederland

Commentaren, preken en waardering

Calvijn oefende niet alleen invloed in de Nederlanden uit door zijn Institutie. Zijn commentaren, die de neerslag bieden van zijn intensief bezig zijn met de uitleg van bijna alle bijbelboeken, hebben heel veel betekend voor de gereformeerde prediking.

Na zijn defintieve vestiging in Genève in 1541 gaf hij voortdurend exegetische colleges. Daarnaast ging hij onvermoeibaar voort met zijn preken over opeenvolgende bijbelteksten. Begin september 1959 preekte hij bijvoorbeeld tweewekelijks op alle werkdagen over Genesis. Zo ontstonden verklaringen van bijna alle

Bijbelboeken. Van de profeet Ezechiël legde hij nog twintig hoofdstukken uit. Toen volgde zijn ziekte, die zou eindigen op zijn sterfbed. Aan de Openbaring van Johannes kwam Calvijn niet meer toe.

De eerste commentaren en preken in het Nederlands

In het turbulente jaar 1566, toen de beeldenstorm van de ene plaats naar de andere oversprong, verschenen voor het eerst enkele commentaren van Calvijn in het Nederlands: "Wtlegginghe Ioannis Calvini op alle de Sendbrieven Paulis des Apostels". De motor achter deze uitgave was Johannes Dyrkinus, die we reeds hebben ontmoet als vertaler van de Institutie. Toen het vertalen van de

ke eenheid van de beide testamen-
ten

Teellinck en Calvijn

Overigens staan we voor het wonderlijke verschijnsel dat Calvijn in de tijd na de Dordtse Synode opmerkelijk weinig wordt aangehaald en dus weinig gelezen. Dat geldt, een enkeling uitgezonderd, voor haast de hele Nadere Reformatie.

Willem Teellinck (1579-1629), de vader van deze beweging in ons land, staat in de tijd nog vrij dicht bij Calvijn. Op grond daarvan zou men mogen verwachten dat de hervormer van Genève in de lange reeks publicaties van Teellinck een bijzondere plaats zou innemen. Dat blijkt echter niet het geval te zijn. In het "Noodwendigh Verdoogh" (1627), hét program van de Nadere Reformatie, wordt Calvijn eenmaal genoemd en driemaal geciteerd. In een twintigtal geschriften van de hand van de Middelburgse predikant komen in het totaal slechts vijf herkenbare citaten van Calvijn voor. Vier daarvan zijn afkomstig uit brieven van de reformator en een wat verborgen citaat werd ontleend aan de Institutie.

Citaten van Calvijn zijn een hoge uitzondering. Een verklaring zou kunnen zijn dat Teellinck zich meestal aansloot bij de middeleeuwse gewoonte om geen bron te vermelden, maar een geachte auteur te eren door zijn visie zich eigen te maken en die over te dragen op een nieuwe generatie lezers

De commentaren van Calvijn werden door Teellinck in ieder geval niet intensief gebruikt. Als dat wel het geval zou zijn geweest, zou hij bij Titus 3:5 doopbediening en wedergeboorte niet hebben laten samenvallen. Kennelijk was het Teellinck ontgaan dat deze tekst vijf keer aandacht krijgt in de Institutie van Calvijn. De directe invloed van Calvijn op Teellinck moet beslist als beperkt worden getypeerd.

Uiteraard is er wel sprake van een grote, indirecte invloed van Calvijn op de gereformeerde orthodoxie en op de mannen van de Nadere Reformatie die de idealen van Teellinck deelden.

De achttiende eeuw

In het midden van de achttiende eeuw werd echter in Nederland opnieuw de naam van Calvijn met grote waardering genoemd. De Verlichting greep om zich heen en kleurde met name in de tweede helft van

de achttiende eeuw het kerkelijk leven, de prediking en de geloofsopvatting van velen. Dat leidde tot een arminiaans ingekleurde theologie, waarbij aan verstand en wil van de mens een vermogen om te geloven werd toegeschreven. Men zag, om woorden uit die tijd te gebruiken, dat velen zich gingen kleden naar de mode van de halve Pelagianen.

De vraag ging klemmen: Wat is nu overkomstig de leer van de Reformatie? Mannen als Theodorus van der Groe, verbonden aan de gemeente van Kralingen en Alexander Comrie (1706-1774), predikant te Woubrugge kozen hier positie. Comrie sprak zich duidelijk uit in zijn "Stellige en Practicale Verklaring van Heidelbergschen Catechismus". Deze uitgebreide verklaring van de eerste zeven zondagen van de Catechismus verscheen in 1753 bij Johannes Hasebroek te Leiden en Nicolaas Byl te Amsterdam.

Willem Teellinck (1579-1629), de vader van deze beweging in ons land, staat in de tijd nog vrij dicht bij Calvijn. Op grond daarvan zou men mogen verwachten dat de hervormer van Genève in de lange reeks publicaties van Teellinck een bijzondere plaats zou innemen.

Comrie en Calvijn

In de opdracht van het werk aan de Graaf en Gravin van Gronsveld, Rees, Diepenbroek enz. signaleert Comrie dat de kerk in Nederland gevaar loopt om van de oude paden af te wijken, zowel wat de verwerving als de toepassing van de zaligheid betreft. Men zet zich met veel ijver in om Wet en Evangelie met elkaar te vermengen. Die ontwikkeling heeft hem gedrongen de hervormers te lezen, "onze Calvijn en ook Luther". Dat herhaalt hij nog eens in het "Aan den lezer".

Hij constateerde bij zijn onderzoek, dat de hervormers op grond van de Schrift stellen "dat God ons zonder

ons toedoen zalig maakt (...) en dat niets voor ons, die niets hebben, nog doen kunnen tot ons zalig worden, overgelaten is, maar dat Christus alleen de Omega zo wel als de Alpha is".

In het "Aan den lezer" herhaalt hij nog eens, dat hij zich erop heeft toegelegd de hervormers grondig te lezen. Hij houdt zich zo stipt aan hun opvattingen "dat ik liever dood, ja nooit geboren was geweest, dan ergens van hen te verschillen in de wezenlijke stukken der leer".

We zouden hebben verwacht dat Comrie na zijn stellingname in zijn werk Calvijn vaak aan het woord zou laten. Dat doet hij echter niet. Bij de verklaring van Zondag I merkt Comrie wel op dat meer geoefenden voor het verstaan van de Heidelbergse Catechismus de Institutie van Calvijn nodig hebben en de verklaring van de geloofsbelijdenis van Olevianus. In de verklaring van Zondag 7 komt een algemene verwijzing naar de hervormer van Genève voor in verband met het verstaan van diens uitdrukking, dat wij door het geloof wedergeboren worden. Bij de bespreking van de aanbidding der genade in diezelfde zondag verwijst Comrie heel nauwkeurig naar de Institutie.

In de jaren 1753-1759 publiceerde Comrie samen met zijn vriend Nicolaas Holtius het niet eenvoudige, maar uiterst belangwekkende werk "Examen van het ontwerp van tolerantie". In tien samenspraken geven zij een scherp beeld van de verval-situatie in de kerk van Nederland. Zij wijzen ook het medicijn ter genezing aan. Daarbij komt Luther ter sprake. Ook wordt Calvijn geciteerd. De citaten zijn afkomstig uit de Institutie en uit de commentaren op de brief aan de Romeinen en aan de Hebreëen. De voorlopige oogst aan openlijke en verborgen Calvijn-citaten bij Comrie is niet zo groot als we zouden mogen verwachten op grond van zijn uitdrukkelijke positiekeuze. De verhouding tussen Comrie en Calvijn is een onderwerp dat op nader onderzoek wacht.

(slot volgt)

Waarde, ds. M. Golverdingen

Slangenbeet

Het wordt sterven. Onder stenen en granietblokken komen ze vandaan. Slangen! Kruipend door het zand van de woestijn geven ze telkens onverwachts en bliksemsnel een felle beet.

Er is geen ontkomen aan. Naar de leeftijd kijken ze niet. In korte tijd liggen er duizenden mannen, vrouwen en kinderen dodelijk ziek in het woestijnzand.

Dodelijk ziek

Wat is er gebeurd? Het volk Israël was na bijna 40 jaar omzwerven in de buurt van Kanaän gekomen. Edom was de laatste hindernis. Maar het volk mocht niet door Edom trekken. Het moest er helemaal omheen. De Israëlieten moesten dwars door de hete zandwoestijn Araba, links en rechts ingesloten door steile bergen. Deze moeilijke omweg, samen met alle ontberingen in de woestijn, werkte een murmureren uit bij de Israëlieten. "Waarom hebt gijlieden ons doen optrekken uit Egypte? Want hier is geen brood, ook geen water, en onze ziel walgt van dit zeer lichte brood". Opstand in het hart tegen de Heere! Israël heeft voor deze zonde zwaar moeten boeten.

De Heere is zo lankmoedig en geduldig geweest, maar nu is de maat vol. God komt met Zijn oordeel en zendt vurige slangen. De nood brengt tot een schuldertentenis. De overlevenden gaan naar Mozes en belijden: "Wij hebben gezondigd, omdat wij tegen de Heere en tegen u gesproken hebben".

Genezing

Dan gedenkt de Heere in de toorn des ontfermens. De Heere wijst in Zijn oneindige goedheid een redmiddel aan om de zieken te genezen. Mozes moet een afbeelding van de vurige slang van koper maken en deze plaatsen op een lange stang.

De dodelijk gebeten en hoeven maar één ding te doen: kijken naar de koperen slang, die daar schittert in het zonlicht. Wie het weigert, zal sterven. En dan gebeurt het wonder. Eén blik en... doodzieken zijn genezen!

Toen zond de HEERE vurige slangen onder het volk; die beten het volk; en er stierf veel volk van Israel

(Numeri 21:6).

Vurige slang

De slang is het meest voorkomende dier in de Bijbel. We lezen over de slang vanaf Genesis 3 tot Openbaring 20. De slang behoort tot de klasse van de reptielen. De letterlijke betekenis van slang is "kruipend". Slangen zijn dus kruipende dieren, zoals we ook in de Bijbel regelmatig kunnen lezen.

In het dierenrijk zijn de slangen in zeventien families te onderscheiden. Hiervan zijn er vier het meest bekend. De eerste familie is die van de wurmslangen (Boidae), waaronder de bekende boa en de python. De gladde slang (Colubridae), waaronder de ongevaarlijke ringslang, is de tweede familie. De gladde slang komt in Israël veel voor. De derde familie is die van de Elapidae, waaronder de Egyptische cobra of brilslang. De adders (Viperidae) behoren tot de vierde familie.

De vraag rijst: welke slang is de vurige slang? In de Bijbel vinden we in de Hebreeuwse grondtaal maar liefst negen woorden voor slang. Zes ervan zijn onder te brengen in de vier bovengenoemde slangenfamilies. In Numeri 21 lezen we over *nachasj saraf*. Met *nachasj* wordt slang bedoeld. Dit woord lezen we ook voor de slang in de hof van Eden. *Saraf* betekent vurig en is eigenlijk een zelfstandig naamwoord (meervoud: serafijnen). Niet duidelijk is of we bij de vurige slang moeten denken aan de kleur van de slangen huid, of aan de brandende pijn die de slangenbeet veroorzaakt. Ondanks dat er zeer veel bekend is van het rijk van de slangen, zijn er geen duidelijke aanwijzingen tot welke familie de vurige slang behoort.

Slangenbeet

Het aantal soorten slangen wordt geschat op wel meer dan 3000. Hier-

van is 15 procent giftig. Gifslangen hebben giftanden. Vroege vergiftigingsverschijnselen zijn misselijkheid, braken, hoofdpijn en wazig zien. Het ene gif werkt meer op het hart. Het andere gif legt het zenuwstelsel plat. Hierdoor ontstaan verlamingsverschijnselen van het hart en de ademhalingspijpen. Weer een ander gif geeft ernstige bloedingen. Het gevolg van een slangenbeet is een shock. Iedere gifslang heeft zo zijn eigen giftige eigenschappen.

Als in onze tijd iemand door een slang gebeten wordt, is het belangrijk zo snel mogelijk met een zogenaamd antiserum behandeld te worden om de werking van de gifstof ongedaan te maken. Dit antiserum is aanwezig in de dierentuinen en in enkele ziekenhuizen die gespecialiseerd zijn in de behandeling van tropische ziekten. Belangrijk is om te weten tot welke familie een slang behoort om het juiste antiserum toe te dienen.

De slang in de Bijbel

Als we denken aan de slang in de Bijbel, gaan onze gedachten als vanzelf naar het paradijs. Als straf op de zondeval moet de slang vanaf die tijd op zijn buik kruipen. De Bijbel maakt vaak een negatieve vergelijking met de slangen. Slangen zijn een symbool van boosheid. Zo worden de woorden van leugenaars vergeleken met het gif van een dove adder. Koning Salomo vergelijkt het verraderlijke effect van alcohol met de beet van een slang. Ook wereldmachten worden met een slang vergeleken. Johannes de Doper noemt de farizeeën "adderengebodsels". En in Openbaring wordt de duivel aangeduid met "oude slang". Een enkele maal laat de Bijbel zich in positieve zin uit over de slang. De Heere Jezus spreekt namelijk over de voorzichtigheid van de slangen.

Slangenverering

In het oude Oosten werd de slang als een heilig dier vereerd. De slang heeft iets geheimzinnigs en demonisch. Helaas heeft het volk van Israël de slangenverering overgenomen. In diverse plaatsen in Palestina hebben archeologen reliëfs en vaatwerk gevonden met afbeeldingen van een slang. In de Bijbel kunnen we lezen dat van de koperen slang een afgod is gemaakt. Men offerde voor de koperen slang. Een speciale naam werd gegeven: Nehûstan. Net als eenmaal Gideon deed met zijn efod, deed het volk Israël met de koperen slang. De drager van krachten werd verzelfstan-

digd en tot een god gemaakt. Het is de godvrezende koning Hizkia die uiteindelijk de koperen slang heeft vernietigd (2 Koningen 18:4).

Type van Christus

In het Nieuwe Testament maakt de Heere Jezus een vergelijking tussen Zichzelf en de koperen slang (Johannes 3:14). De koperen slang is een beeld van Christus. Zoals de koperen slang geplaatst werd op een stang, is Christus de Banier der volken (Jesaja 11:10). Door de prediking van het Evangelie wordt Jezus verhoogd. Ook in Zijn dood aan het kruis is Hij verhoogd (Johannes 12:32,33). Jezus werd opgeheven boven de aarde als Eén Die niet waard was dat de aarde Hem nog droeg. Hij werd tot zonde gemaakt en is tot een vloek geworden.

Mozes mocht in de Naam van de Heere een wondere belofte doorgeven: "Het zal geschieden, dat al wie gebeten is, als hij haar aanziet, zo zal hij leven" (Numeri 21:8b). God verbond redding aan het in gehoorzaam-

heid kijken naar de koperen slang. Zo nodigt de Heere ook door de zonde en de satan dodelijk gebeten om in geloofsgehoorzaamheid een blik met het zielsoog te slaan op de gekruisigde Jezus. "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden" (Jes. 45:22a). Duidelijk lezen we ook in de Bijbel over het trekkende werk van de Heere daarin. "En Ik, zo wanneer Ik van de aarde verhoogd zal zijn, zal hen allen tot Mij trekken" (Johannes 12:33). Wat een rijk Evangelie ligt er in het teken van de koperen slang als type van Christus voor doodschuldige zondaren met een boos hart, een verdorven wil, ongeregelde hartstochten en een verduisterd verstand.

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwig leven hebbe.

(Joh.3:14)

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

"Vlees en Geest", door C.H. Spurgeon. Uitg. P. Boekhout - Tholen; ISBN 978-90-75957-55-6; 124 blz.; € 7,95.

In dit boek schildert de auteur o.a. de verdorvenheid van het menselijke vlees en het belang van het werk van de Heilige Geest.

"Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen", door C.H. Spurgeon. Uitg. P. Boekhout - Tholen; ISBN 978-90-75957-54-9; 112 pag.; € 8,45.

In dit boek schildert Spurgeon o.a. het leven van het gezin en kinderen in de praktijk van het leven van alledag.

"Schleiermacher en de Bijbel. De functie van het Woord van God in de zogenaamde praktische Theologie van F.D.E. Schleiermacher", door dr. T. Brienen. Uitg. Theologische Universiteit Apeldoorn; ISBN 978-90-75847-25-3; 62 blz.; € 7,50.

Deze Apeldoornse studie is een uitwerking van gastcolleges die de auteur aan de TUA heeft gegeven.

"Een kijk op de kerk in Handelingen. De visie van Hugo de Groot op de relatie kerk en synagoge", Uitg. Theologische Universiteit Apeldoorn; ISBN 978-90-75847-24-6; 58 blz.; € 7,50.

In deze Apeldoornse studie worden twee hoofdaspecten aan de orde gesteld, namelijk de relatie tussen kerk en synagoge, en de persoon, de visie en het theologisch werk van Hugo de Groot.

BOEKAANKONDIGINGEN

"Liefde en trouw bij de Puriteinen", door drs. P. den Ouden. Uitg. Den Hertog - Houten; ISBN 978 90 331 2084 8; 148 blz.; € 17,50.

De Puriteinen streefden naar vernieuwing en verdieping van het christenleven. Zo hebben ze ook grondig nagedacht over het huwelijk.

"De leer der waarheid", door Joannes Beukelman. Uitg. De Groot Goudriaan - Kampen; ISBN 978 90 8865 040 6; 1468 blz. (twee delen); € 84,50.

Verklaring van de Heidelbergse Catechismus, in hedendaagse spelling overgezet door Joh.A. Bunt te Rhenen.

"De Heidelbergse Catechismus", door ds. C.G. Vreugdenhil. Uitg. P. Boekhout - Tholen; ISBN 9789075957532; 712 blz.; € 42,50.

52 preken over de Catechismus, waarin vaak wordt teruggegrepen naar de uitleg die Ursinus in het Schatboek heeft nage-laten.

"Een koninklijke troostbrief", door H.F. Kohlbrugge. Uitg. De Groot Goudriaan

- Kampen; ISBN 978 90 8865 053 6; 391 blz.; € 39,90.

In dit boek wordt in 35 preken 1 Petrus 1-4 verklaard.

"365 dagen met Calvijn", door Joël R. Beeke. Uitg. De Groot Goudriaan - Kampen; ISBN 978 90 8865 054 3; 371 blz.; € 24,90.

Bijbels dagboek met fragmenten uit preken en Bijbelverklaringen van de reformator Calvijn.

"Jesaja. Het vijfde evangelie", door dr. J. Dekker. Uitg. Boekencentrum - Zoetermeer; ISBN 978 90 239 2209 4; 100 pag.; € 9,90.

Deze uitgave van de serie "Luisteroefeningen" bevat acht Bijbelstudies over het boek Jesaja.

"Naar Zijn belofte", door C.H. Spurgeon. Uitg. De Banier - Bunnik; ISBN 978 90 336 0754 7; 140 blz.; € 7,90.

Dit is de herziene druk van het boek dat voorheen de titel "Overeenkomstig de belofte" had.

Uit een gesprek tussen ds. L. Boone en een chirurg:

Chirurg: „De ziel van de mens bestaat niet. Ik heb al vele mensen geope-reerd, maar nog nooit een ziel in een lichaam gevonden.”

Ds. Boone: „Heeft u dan wel eens pijn gezien?”

Chirurg: „Nee, pijn heb ik in een lichaam ook nog nooit gezien.”

Ds. Boone: „Dan zal pijn dus ook wel niet bestaan.”

Chirurg: „Jawel, pijn bestaat wel, want ik heb die in mijn leven al vele malen gevoeld.”

Ds. Boone: „Nu dokter, zoals u pijn heeft gevoeld, zo heb ik mijn ziel gevoeld. Dat was toen ik gedaagd werd voor de vierschaar Gods. En ik hoop dokter, dat u uw ziel in uw leven ook nog eens voelen zult, want anders zult u de pijn ervan eeuwig voelen.”

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Kalamazoo (Verenigde Staten):

ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);

Te Rotterdam-Centrum:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;

Te Wolphaartsdijk: ds. G. Mouw te Uddel.

BEDANKT

Voor Borssele:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Voor Drachten:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Voor Leerdam:

ds. M. Karens te Werkendam;

Voor Nijkerk:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Voor Oudemirdum:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam

Voor Sint Annaland:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Voor Terneuzen: ds. A.T. Vergunst

te Carterton (Nieuw-Zeeland).

■ HERDENKING 50-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE BREDA

Op **dinsdag 7 april** a.s. zal het 50 jaar geleden zijn dat onze gemeente werd geïnstitueerd. Ter gelegenheid hiervan zal 's avonds een herdenkingsdienst worden gehouden in ons kerkgebouw, Vriesdongen 1. In deze dienst, die om 19.30 uur zal aanvangen, hoopt onze consulent, ds. A.A. Brugge, voor te gaan.

Kerkenraad Geref. Gemeente Breda.

■ HERDENKING 50-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE EINDHOVEN

Op **donderdag 9 april** a.s. is het 50 jaar geleden dat onze gemeente werd geïnstitueerd. Ter gelegenheid hiervan is er op **maandag 13 april** een herdenkingsdienst. Deze dienst wordt in ons kerkgebouw, Plaggenstraat 57, gehouden en vangt aan om 19.30 uur.

Onze consulent, ds. A.A. Brugge, hoopt in deze dienst voor te gaan

■ JUBILEUMBOEK Geref. GEMEENTE DRACHTEN

"Geplant en Bewaard, 50 jaar Gereformeerde Gemeente Drachten". Van dit boek is nog een beperkt aantal exemplaren beschikbaar. Prijs: € 15,- (excl. verzendkosten).

Dit boek is ook verkrijgbaar in combinatie met "Levend Water" (ds. E. Venema) of met "Levende Hoop" (ds. J. Mol) voor slechts € 22,50 (excl. verzendkosten). Bestellingen via e-mail aukedeboer@solcon.nl of via tel.: 0512-519839

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 6 FEBRUARI 2009 TE ZOETERMEER

Namens de roepende kerk van Stolwijk opent ds. G. Clements de vergadering. Hij laat Psalm 3 : 4 zingen, leest 1 Timotheüs 3 van vers 16 tot hoofdstuk 4 vers 5 en gaat voor in gebed.

De voorzitter heet de afgevaardigden, de deputaten artikel 49, ds. J.J. van Ekeveld en ds. G. Heijkamp en de belangstellenden hartelijk welkom en memoreert de volgende zaken:

- Op 6 augustus 2008 is oud-diaken J. Dau-deij van de gemeente 's Gravenhage op 78-jarige leeftijd overleden.

- Op 18 november 2008 was ouderling W. Rijkaart, Benthuizen, 40 jaar getrouwd.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld. Preses: ds. J. Driessen, assessoren: ds. A.B. van der Heiden en ds. A.J. de Waard, quaestor: oud. J. Honkoop en scriba: oud. J. Bloemendaal.

De voorzitter condoleert ds. Clements namens de vergadering met het recente overlijden van zijn vader.

Ingekomen is een brief van de Cursus Godsdienst Onderwijs betreffende een korte cursus voor ambtsdragers in de classis Gouda dit voorjaar. Op 3 februari jl. is de cursus begonnen met 27 ambtsdragers als deelnemer.

De assessor, ds. A.B. van der Heiden, neemt bij het agendapunt "emeritaatsaanvraag ds. J. Driessen" de leiding van de vergadering over. Hij leest de brief voor d.d. 19 december 2008 van de kerkenraad van de gemeente 's Gravenhage. Hierin deelt de kerkenraad mee dat ds. J. Driessen hen in kennis gesteld heeft van het voornemen om ingaande 1 september 2009 met emeritaat te willen gaan in verband met het bereiken van de 70-jarige leeftijd en dat zijn gezondheid vraagt zich wat te beperken in zijn werkzaamheden. Hoewel het de kerkenraad ten zeerste spijt, respecteert zij het verzoek en heeft hierin bewilligd.

De tijdelijke preses zegt dat er gezien de leeftijd geen medische verklaring nodig is

en vraagt de vergadering om instemming van dit verzoek. Er zijn geen vragen, waarmee de instemming stilzwijgend verkregen wordt.

Vervolgens vraagt hij de mening van de deputaten art. 49. Ds. Van Ekeveld antwoordt dat er ook hunnerzijds geen bezwaren zijn. Met ere mocht ds. Driessen zes gemeenten dienen en eveneens heeft hij op het zendingsveld gediend. Hij memoreert enkele persoonlijke herinneringen uit de tijd dat zij samen de lessen aan de Theologische School volgden.

Ds. A.B. van der Heiden constateert dat er geen verhinderingen zijn om het emeritaat op de meest eervolle wijze te verlenen en hij leest de emeritaatsverklaring daarop in zijn geheel voor. Vervolgens richt hij zich in een persoonlijk woord tot ds. Driessen. Hij gewaagt van een bijzonder ogenblik. Over enkele maanden zal het afscheid van de kerkenraad en de gemeente er zijn. Hoewel het hem bijzonder spijt dat ds. Driessen als classispredikant de classis in volle dienst verlaat, wijst hij op Gods genade die in dit afscheid zichtbaar wordt. Hij was het Die kracht, lust en liefde gaf.

Hij herinnert eraan hoe ds. Driessen op 12 september 1973 zijn dienstwerk mocht aanvangen met de woorden uit 1 Tim. 1 vers 15. Al die jaren had hij één begeerte namelijk om Christus te prediken voor in zichzelf doemwaardige zondaren.

Hij memoreert de 36 jaren die ds. Driessen gediend heeft in zes gemeenten en op het zendingsveld, maar ook zijn activiteiten als voorzitter van de Jeugdbond en binnen het Zendingsdeputaatschap. Hij kenschetst zijn ambtelijke dienst als zeer getrouw, uiterst integer en verricht met de liefde van het hart. De eeuwigheid zal de vrucht openbaren.

Daarnaast wijst de tijdelijke voorzitter op de ambtelijke zonden en gebreken die een dienstknecht met de dichter van Ps. 143 doen uitroepen: "ga niet in het gericht met Uw knecht".

Hij is verblijd dat ds. Driessen binnen de classis, in Moerkapelle, blijft wonen. Hij nodigt hem van harte uit de classisvergaderingen in de toekomst bij te wonen en wenst hem - samen met zijn vrouw - een gezegende levensavond toe met woorden uit Ps. 92:15 en 16. Op zijn voorstel wordt ds. Driessen staande toegezongen Ps. 92:8.

Hierna antwoordt ds. Driessen dat dit afscheid een bewogen moment voor hem is. Hij dankt voor het vertrouwen dat hij heeft ondervonden. Hij ziet het als een grote genade zolang te mogen dienen, temeer daar er grote lichamelijke zorgen zich openbaarden kort voor het gaan naar de Theologische School toen hij ernstig ziek was. Hij stemt in, ziende op zichzelf,

met de woorden van de tijdelijke preses, als hij ziet op persoonlijke en ambtelijke zonden. Ook voor de ambtelijke dienst is verzoening nodig.

Ds. Driessen mocht ondervinden dat de Heere al die jaren dé Getrouwe geweest is. Hem komt alle eer toe. Hij dankt de tijdelijke preses voor de gesproken woorden aan zijn adres.

De predikanten ds. J.J. van Ekeveld en ds. G. Heijkamp wordt hartelijk dankgezegd voor hun komst en hun inbreng deze avond.

De leiding wordt weer overgenomen door ds. J. Driessen. Op verzoek van de voorzitter, licht ouderling G.H. Verweij, voorzitter van deze commissie, het jaarbericht 2008 van de commissie van advies SGZZH toe. Hij vindt het jammer dat er geen kandidaten uit deze classis zijn voorgedragen voor de vacature die ontstaat in de Raad van Toezicht. Andere classes hebben wel kandidaten aangedragen. Hij onderstreept het belang dat bewoners worden opgenomen uit eigen achterban en ook dat eigen personeel de verzorging biedt.

Hij informeert de vergadering over het initiatief van het Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijk Zorg, dat een bijeenkomst belegd heeft met de (classicale) adviesorganen van onze verzorgingssteuizen. Ouderling Verweij vindt het van groot belang van elkaar te leren.

Ook wijst hij op de nuttige conferentie die in 2008 in Nebo gehouden is op voorstel van de Commissie van Advies en die door veel ambt dragers bezocht is. De voorzitter onderstreept het belang van onze huizen. De voorzitter leidt het agendapunt "classicale evangelisatie" in en wijst op de onderdelen waarover een beslissing moet worden genomen. Oud. G.M. van Winkelen, secretaris van de Classicale Evangelisatie Commissie, licht dit agendapunt toe. De Classicale Evangelisatie Commissie adviseert de classis het nieuwe reglement goed te keuren. Wel had de Commissie liever gezien dat het Deputaatschap een andere keuze had gemaakt inzake de benoeming van de coördinator door de classis. De Commissie had vanwege de hechte band met het Deputaatschap liever gezien dat deze benoeming door het Deputaatschap was blijven plaatsvinden. Ook had de Commissie liever gezien dat de overheveling van de kosten van de coördinator en de publiciteitskosten door het Deputaatschap bekostigd blijven worden. Deze wijziging betekent dat de classis jaarlijks ongeveer € 2.000,- meer aan uitgaven heeft voor het inloophuis "Het Kompas". De vergadering gaat akkoord met het voorstel.

De vergadering besluit het reglement classicaal evangelisatiewerk ongewijzigd vast te stellen. De vergadering gaat

akkoord met de benoeming van dhr. M.A. de Vos als coördinator van het Inloophuis "Het Kompas" te 's-Gravenhage. Ouderling Van Winkelen licht de begroting van de Classicale Evangelisatie Commissie voor het jaar 2009 toe en merkt op dat voor dit jaar de bijdrage van de gemeenten nog niet omhoog hoeft, vanwege een ontvangen gift in 2008. Naar aanleiding van dit agendapunt vraagt een afgevaardigde wanneer dit evangelisatieproject geëvalueerd wordt. Wat zijn de vruchten van al deze arbeid? Ouderling Van Winkelen zegt dat het jaarverslag aanleiding kan geven bij het verrichte werk stil te staan. We moeten echter wel bedenken dat het werk in het inloophuis vooral zaaierwerk is. Het inloophuis is geen evangelisatiepost. Een andere afgevaardigde bepleit om een evaluatie in breder verband te doen, samen met het Deputaatschap voor Evangelisatie.

Vervolgens wordt het nieuwe reglement door de preses en de scriba getekend, waarmee dit van kracht is voor de classis Gouda. De vier predikanten in de classis worden bij acclamatie benoemd als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode Zuid-West op 14 mei 2009 te Lisse. Als primi voor de ouderlingen worden gekozen: J. Bloemendaal, G.H. Verweij, G.D. Pas en A.G. Bregman.

De komende maanden zullen de kerkvisitaties worden gehouden.

De consulentschappen worden opnieuw verdeeld, uitgaande van de situatie na 1 september 2009.

Alphen a/d Rijn, Benthuizen, Boskoop, Delft en Naaldwijk: ds. A.J. de Waard; Berkenwoude, 's-Gravenzande, Moerkapelle en Stolwijk: ds. G. Clements; Gouda, 's-Gravenhage, Scheveningen en Zoetermeer: ds. A.B. van der Heiden.

Vervolgens deelt ouderling Honkoop mee dat hij recent gezondheidsproblemen heeft gekregen en dat hij ook gezien zijn leeftijd heeft besloten zijn ambt binnenkort neer te leggen. Dit is daarom de laat-

ste vergadering die hij als quaestor meemaakt. Hij dankt de vergadering voor het steeds in hem gestelde vertrouwen en zegt dat de Heere hem heeft geholpen al die jaren. Hij heeft het werk steeds met plezier gedaan.

De voorzitter zegt dat ouderling Honkoop ruim 41 jaar deel uitgemaakt heeft van het moderamen van de classis: 34 jaar als scriba en 7 jaar als quaestor. Hij zegt hem hartelijk dank voor al het verrichte werk en weet dat hij het met liefde heeft gedaan. Hij memoreert de grote plaats die ouderling Honkoop in de classis, maar ook in het geheel van de gemeenten, heeft mogen innemen. Gezien deze lange staat van dienst wordt hem staande toegezongen de zegenbede uit Ps 134 vers 3. Hierin betreft hij ook zijn vrouw.

Bij acclamatie wordt als nieuwe quaestor verkozen ouderling G.M. van Winkelen te Moerkapelle. Hij aanvaardt deze verkiezing.

Een gemeente stelt bij de rondvraag de aanslagen op het gezag van de Schrift aan de orde, die in deze tijd op allerlei manieren tot ons en vooral tot onze jongeren komen. Er is behoefte om ons hierop te bezinnen. Deze afgevaardigde stelt voor een ambtsdragersbijeenkomst te beleggen ter nadere bezinning op deze zorgen en met name de vraag hoe wij onze jonge mensen kunnen toerusten.

De vergadering gaat akkoord met het voorstel van de voorzitter dat het moderamen zich over dit voorstel zal buigen.

Als roepende kerk wordt Zoetermeer aangewezen.

De volgende vergadering zal plaatsvinden op 14 augustus 2009. Indien de vergadering geen doorgang behoeft te hebben, zal de volgende vergadering op 9 oktober a.s. plaatsvinden.

Op verzoek van de voorzitter laat ouderling G.P. van Nieuw Amerongen zingen Ps 145 vers 2 en gaat hij voor in dankgebed. Daarna sluit de voorzitter de vergadering.

De scriba

BERICHTEN

■ REGIO-AVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN TE ROTTERDAM

De Bond van Vrouwenverenigingen organiseert op **woensdag 8 april** een regioavond in de Thaborkerk, Reyerdijk 41 te Rotterdam-IJsselmonde. Dhr. A. Karens, verbonden aan het Van Lodensteincollege te Amersfoort, zal spreken

over het voor ieder belangrijke onderwerp: "Luisteren". Ook belangstellenden zijn hartelijk welkom. Aanvang: **19.30 uur**.

■ PAASAPPEL TE KAPELLE-BIEZELINGE

Op **13 april (tweede paasdag)** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Kapel-

le-Biezeling een paasappel worden gehouden. Thema: "Hoop doet leven", onderverdeeld in "Geest en leven" en "Woord en daad". Sprekers: ds. M. Golverdingen en ds. E. Hakvoort. Medewerking wordt verleend door het jongerenkoor "Hananja". Aanvang: 19.30 uur.

■ PAASAPPEL TE WOERDEN

Op **13 april (tweede paasdag)** organiseert de +16 vereniging "Augustinus" een jongerenbijeenkomst in de Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg 50. Het thema is: "Leve de Koning!". Dit wordt uitgewerkt in twee deelonderwerpen: 'Zijn heerschappij betwist' en 'Jouw hart overwonnen?'.

Sprekers zijn: Elbert Kroon, evangelist in Guinee en ds. D. de Wit. Na de pauze wordt er een forumbespreking gehouden. Aanvang: 19.00 uur.

■ PAASZANGAVONDEN

Nunspeet

Op **zaterdag 11 april** zal er een paaszangavond worden gehouden in de Dorpskerk in Nunspeet. Hieraan werken mee: het gemengd koor "Jubilare Deo" uit Nunspeet, het mannenkoor "Jubilare Deo" uit Apeldoorn, organist Mark Geritsen en enkele instrumentalisten. Ds. A. Schot zal een meditatie verzorgen. Collecte t.b.v. het Deputaatschap Israël. Aanvang: 19.30 uur.

Ouddorp

Op **zaterdag 11 april** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Ouddorp, Spaaneweg 13, een samenzangavond worden gehouden met als thema van Passie naar Pasen. Organist is Pieter Heykoop. Een ouderling van de plaatselijke Geref. Gemeente heeft de leiding. Aanvang: 19.30 uur.

■ LEDENVERGADERING HELPEDE HANDEN, AFD. NOORD-NEDERLAND

Op **woensdag 22 april** wordt de jaarlijkse ledenvergadering van Helpende Handen, afd. Noord-Nederland, gehouden. Locatie: verenigingsgebouw "De Beukeelaar" van de Geref. Gemeente te Kampen, 2e Ebbingestraat 3a. Het thema van deze avond luidt: Helpende Handen.....meer dan gehandicaptenzorg! Aandacht zal worden geschonken aan de rol van de mantelzorg. Mw C. (Coby) van Dijk-van den Broek, consulente bij het Steunpunt Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg Kampen zal hier één en ander over vertellen. Verder zal de commissie Praktische Thuiszorg van Helpende Handen haar werk toelichten. Aanvang: 20.00 uur. Ieder is van harte welkom!

■ ZENDINGSMARKT TE GOUDA

Wij nodigen u hartelijk uit op **zaterdag 4 april** onze jaarlijkse rommel- en activiteitenmarkt te bezoeken. U vindt hier ook nu weer een groot assortiment goederen en veel activiteiten, ook voor de kinderen. Bezoekers van de LZC-dag te Gouda nodigen we hartelijk uit vóór de aanvang daarvan onze markt te bezoeken. Locatie: gebouw Driestar College aan de Ronsseweg te Gouda. De markt is geopend van 9.00 tot 14.00 uur. Zendingscommissie Gouda.

■ BETUWSE LENTETOCHT

Op zaterdag 2 mei wordt er vanuit de Geref. Gemeente van Tricht-Geldermalsen voor de 10e keer de Betuwse Lentetocht georganiseerd. Er zijn fietstochten van 25/40/60 km en een autorit van 100 km. Vertrek- en eindpunt bij Gebr. Van

Doorn, Industrieweg Geldermalsen. Hier zal een markt gehouden worden. Start tussen 9.00 en 13.00 uur. De fietstocht kost € 4,- p.p., €15,- per gezin. Autorit kost € 10,-. Langs de tochten zijn er rustpunten met catering en activiteiten. De opbrengst is t.b.v. het bouwfonds van de Bethelkerk.

Voor informatie:

kavandenborn@kliksafe.nl

of tel: 0345-535688.

Fietsverhuur Betuwse Stroom:

info@kano.nl of tel. 0345-651269

(met vermelding BLT).

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 5 APRIL 2009

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Moens; Aalburg 14.30 uur ds. Brugge; Alblasterdam 9.30 uur ds. De Jongste en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. Driessen; Amsterdam-Noord 18.00 uur ds. Van Eekveld; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. De Wit; Arnhem 14.30 uur ds. De Wit; Barendrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Visscher; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul en 15.00 uur ds. De Waard; Bodegraven 16.30 uur ds. Kattenberg; Boskoop 18.45 uur ds. Kattenberg; Breda 15.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 14.30 uur ds. De Leeuw; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 17.30 uur stud. Boeder; Den Helder 19.00 uur ds. Heijkamp (bev. ambtsdr.); Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 19.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur ds. F. Mulder (H.D.); Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Genemuiden 19.30 uur stud. Van Rijswijk; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Gouds-

waard 15.00 uur ds. Pater; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 10.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Herkingen 18.00 uur ds. Gunst; Hilversum 10.00 uur ds. Van Eekveld; Hoofddorp 19.00 uur ds. Neele; Hoogeveen 15.00 uur ds. Vogelaar; Hoogvliet 19.00 uur ds. P. Mulder; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. Tanis; Kamperland 14.00 uur ds. Golverdingen; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Baan; Krabbendijke 14.00 uur stud. Maljaars; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 15.30 uur ds. De Heer; Leerdorp 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 14.30 uur ds. Gunst; Mijdrecht 15.30 uur stud. Bredeweg; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. Boogaard; Naaldwijk 18.30 uur ds. Joosse; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuw-

dorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. Bredeweg; Nijkerk (Adres: Melkrijder 15) 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Verschuure; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oosterland 10.00 en 14.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Oostvoorne 15.30 uur ds. Hoogerland; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. De Heer; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 uur ds. Gunst; Oudemirdum 19.00 uur ds. Tuinier; Poederoyen 14.30 uur ds. Karens; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur stud. IJsselstein; Puttershoek 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 17.00 uur stud. G.W.S. Mulder; Rhenen 16.00 uur ds. Labee; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.00 uur stud. Boeder; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur stud. Maljaars; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Centrum 18.30 uur stud. IJsselstein; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Paul; Scherpenisse 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.30 uur ds. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Verschuure; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 en 19.00 uur ds. De Jongste; Spijkenisse 19.00 uur ds. Terlouw; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terwolde-De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. Kleppe; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Verweij; Utrecht 14.30 uur ds. Van der Net (H.D.); Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 10.00 en 15.00 uur ds. Jooisse; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. Van Gelder; Westzaan 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Heijkamp; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Krimpen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 15.30 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 7 APRIL 2009

Breda 19.30 uur ds. Brugge (herdenkingsdienst 50-jarig bestaan).

■ DONDERDAG 9 APRIL 2009

Tricht-Geldermalsen 14.30 uur ds. Labee

■ DONDERDAG 9 APRIL 2009 GOEDE VRIJDAGDIENST

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Eindhoven 19.30 uur ds. L. Blok; Ermelo 19.30 uur ds. Van Boven; 's-Gravenzande 19.30 uur stud. Van Rijswijk; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Terlouw; Hilversum 19.45 uur ds. Schot; Mijdrecht 19.30 uur ds. Verschuure; Naaldwijk 19.45 uur ds. De Waard; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. De Leeuw; Nijkerk (Adres: Melkrijder 15) 19.30 uur ds. Beens; Nisse 19.30 uur ds. Hakvoort; Oostburg 19.00 uur ds. C. Harinck; Poortugaal 19.30 uur ds. Schipper; Puttershoek 19.30 uur ds. W. Harinck; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Pater; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Moens; Spijkenisse 19.45 uur ds. Brugge; Utrecht 20.00 uur ds. Baan.

■ VRIJDAG 10 APRIL 2009 GOEDE VRIJDAG

Aagtekerke 19.30 uur ds. Tuinier; Alblasdardam 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 19.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Apeldoorn 19.30 uur ds. Kleppe; Barendrecht 19.30 uur ds. Terlouw; Benthuizen 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 19.30 uur stud. IJsselstein; Borssele 16.00 uur ds. Meeuse (openbel.); Boskoop 19.30 uur ds. Paul; Brakel 19.30 uur stud. Maljaars; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. De Waard; Dirksland 19.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 uur ds. Schreuder; Dordrecht 19.45 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 16.00 uur ds. Hogchem; Elspeet 19.00 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 19.30 uur ds. Heijkamp; Enschede 17.00 uur ds. J. Karels; Enter 15.00 uur ds. De Wit; Genemuiden 19.30 uur stud. Boeder; Goes 19.30 uur ds. Meeuse; Gouda 19.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 19.30 uur ds. Driessen; Groningen 15.00 uur ds. Kattenberg; Haamstede 16.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. Jooisse; Hoogvliet 17.00 uur ds. Silfhout; Kampen 19.30 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 18.30 uur ds. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Klaaswaal 19.30 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 17.00 uur ds. Van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Leerdam 17.00 uur ds. Mondria; Lelystad 19.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 19.45 uur ds. Neele; Marknesse 14.30 uur ds. Schot; Meeuwen 17.00 uur stud. Maljaars; Meliskerke 19.30 uur ds. Moens; Melissant

19.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 19.00 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 19.00 uur ds. Van Gelder; Middelhar-nis 19.00 uur stud. Bredeweg; Moerkapelle 17.00 uur ds. W. Harinck (doventolk); Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 16.00 uur ds. Hakvoort; Nieuwerkerk Zld 19.00 uur ds. Gunst; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot; Oostkapelle 17.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 17.00 uur ds. Labee; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Pater; Oudemirdum 9.30 uur ds. Kleppe; Poederoyen 17.00 uur ds. Brugge; Rhenen 19.30 uur stud. Van Rijswijk; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 19.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Centrum 17.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 17.00 uur stud. IJsselstein; Scherpenzeel 19.00 uur ds. Verschuure; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 17.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 16.00 uur ds. Visscher; Sprang-Capelle 16.00 uur ds. Melis; Stolwijk 19.30 uur ds. De Waard; Terneuzen 16.00 uur ds. De Heer; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Verweij; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Labee; Uddel 19.30 uur ds. Mouw; Urk 15.30 uur ds. Beens; Veen 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 17.00 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 19.00 uur ds. Golverdingen; Waardenburg 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Westkapelle 19.30 uur ds. C. Harinck; Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck; Zaandam: zie Amsterdam-Noord; Zeist 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Merkssem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN VRIJDAG 10 APRIL 2009 GOEDE VRIJDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 19.30 uur ev. J. Krijgsman; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 19.30 uur ev. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 19.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

BRUINISSE/O'LAND: gezellige gezinscamping! 5 min van Grevelingenmeer. Ruime plaatsen en verhuur stacaravans. Voor info www.dewelblok.nl/ tel. 0111-482523

Te koop... **SCHERPENZEEL...** Te koop. **HELFT VAN DUBBEL WOONHUIS.** 3 slaapk., garage/berging 47m2. Tuinhuis, royaal perceel 431 m2 Dicht bij kerk en school. Vrijblijvende bezichtiging. Tel. 033 2772518 Mob. 0 630429256.

Wie helpt mee met het bouwen aan een betere toekomst voor gehandicapten in Roemenië? Wij, Werkgroep Zegveld, zijn op zoek naar enthousiaste jongeren voor een werkvakantie. (Bij voorkeur jongens.) Ben jij 18 jaar of ouder en heb je nog geen plannen voor de zomervakantie? Neem dan contact op voor meer informatie of meldt je aan bij Petra 06-48544486 of huismanac@kliksafe.nl.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Elspeet, vakantiehuisje te huur,
2 pers. nog vrij voor 17/7
en na 28/8 v.a.v. bij bos en hei.
tel. 0341-261100.

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506026 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

PRIJSVERLAGING VANAF HEDEN:

ds. Joh. Verschuur:
**Waarheid in het binnenste of
bevindelijke Godgeleerdheid.**
Van € 38,- nu à **€ 19,90**

Betrouwbaar in huidige spelling
overgezet door Joh. A. Bunt te Rhenen.

**Boekhandel Uitgeverij
Van Wijngaarden**
Vliegersvelderlaan 15, 3771 XE
Barneveld Tel./Fax: 0342-417335

"Levend water" (7 preken) ds. E. Venema

Geb.; € 12,50 (excl. verz. kst.)

Tel. 0512-51 98 39
Mob. 06-40 52 82 68
aukedeboer@solcon.nl

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: prachtige luxe chalet of app., 2-9 pers., in mooie omgeving v. **Saalbach-Hinterglemm**, in elk seizoen.
Info: 06-51166845/0180-322181

Te huur in buitengebied van **Barneveld. Kamer(s)** met gez. gebr. van keuken en badkamer.
Tel. 0342-401168.

KAMPERLAND t.h. gez. vak. won. van 2 tot 10 pers. veel privacy, vrij wk 14, 15, 17, 19 t/m 28, 34 en na wk 35.

VAKANTIEOORD HOLSAPPEL

heeft tot 24 april als super lastminute nog enkele bungalow's vrij voor € 125.- p/w bel voor info tel 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

WAARDEVOL BELIJDENISGESCHENK

Bij het
geopende
Woord

Bijbels dagboek

Bij het geopende Woord

*Bijbels dagboek geschreven door predikanten
van de Gereformeerde Gemeenten*

Aan dit dagboek werkten mee: dt. P. Blok, B.J. van Boven,
J.J. van Eckveld, J.M.D. de Heer, C. Hogchem, G. Hoogerland,
G. van Manen, P. Melis, C. Neele, A. Verschuure,
J.W. Verweij, D. de Wit.

Geb. 375 blz. **12,90**

Uitgeverij Boekhandel

KOPIË DS

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

Mijn thuis bestaat niet...

Ontmoeting wil naast dak- en thuislozen staan en professionele hulp bieden. Help mee, word donateur!

tel. 030 635 40 90 | www.ontmoeting.org

Ontmoeting
hulp aan dak- en thuislozen

DUITSLAND: EEN MOOI LAND MET LEGE KERKEN...

Duitsland is mooi, maar geestelijk enorm arm. De waarheid naar Gods Woord wordt bijna niet meer verkondigd. Met uw bijdrage kunnen wij vertaalde werken van Hollandse en puriteinse oudvaders daar weer onder de aandacht brengen. Zie onze website www.svvhed.org voor meer info. Wilt u ons werk steunen?

7 0416 - 691788
info@svvhed.org
Gift: 548.98.79.20
HEIDELBERG & DORDRECHT

Ten bate van de Zending zijn de volgende preek CD's te koop.

Lijdensstof

Ds. P. Blok Lukas 23 : 27 - 31
Ds. P. Ruitenburg Lukas 22 : 31 - 32
Ds. G. Schipaanboord Lukas 22 : 33

Goede vrijdag

Ds. J.M.D. de Heer Mattheüs 27 : 51a

Pasen

Ds. J. den Hoed Johannes 21 : 4 - 5
Ds. J.W. Verweij Johannes 20 : 19 - 31

Hemelvaart

Ds. G. Clements Lukas 24 : 52

Pinksteren

Ds. G. Clements Mattheüs 28 : 5 - 6
Ds. J.M.D. de Heer Hand. 2 : 2 - 3

Vrijestof

Ds. G.J. van Aalst Deut. 5 : 29
Ds. A.A. Brugge Richteren 11 : 29 - 31
Ds. C.A. van Dieren Lukas 15 : 11 - 13
Ds. C. de Jongste Genesis 28 : 16 - 17
Ds. M. Karens Openb. 1 : 17 - 18
Ds. J. Mijnders Hooglied 1 : 7 - 8
Ds. A. Moerkerken Lukas 16 : 22 - 23
Ds. F. Mulder Markus 10 : 45 - 52
Ds. J. Schipper Psalm 27 : 4
Ds. A. Schreuder Mattheüs 3 : 1 - 2
Ds. E. Venema Hebreë 11 : 31

Aanbieding geldig tot D.V. 31 mei 2009

Prijs per 2 € 16,-, per 4 € 25,-, per 6 € 33,-, per 8 € 42,-, 9 of meer à € 4,95.
Vanaf 8 stuks geen verzendkosten
Prijzen alleen voor genoemde CD's
Lijst met ruim 300 CD's op aanvraag.

Zendingswinkel Stolwijk

Tel: 0182-341831
Email: zgg@kliksafe.nl

Rijssen, te huur 4 pers. zomershuisje. v.a.g.v. Tel. 0548-514108

Te huur op de **Veluwe** luxe **vak.woning** op de boerderij. 8-pers. Meivak. nog vrij. v.a.g.v. 0577-459435 b.g.g. 06-51886059

Te koop: Instapklare, geheel gerenoveerde **hoekwoning** in het centrum van **Alblasserdam** op loopafstand van div. kerken en reform. school. Tel. 06-53535663.

Barneveld Leuk vak. huisje voor 2 pers. dichtbij bos en centrum. € 135,- p.w. Tel. 0342-414019 of 06-30609715

UNIEK AANBOD

Halfvrijstaande woning (bouwj. 1996) ± 750 m³ inhoud, 7 slaapkamers waarvan 1 op begane grond (naast douche/toilet). Royale living met open haard. 3 hang wc's. Kelder en inpandige garage. Royaal plantsoen aan de voorkant. Vis-/schaatsvijver, speelweide e.d. op 100 meter. 15 km vanaf A27 en A2 Den Bosch - Waalwijk - Gorinchem - Zaltbommel. Pal naast Ref. basisschool en S.G. Gomarus op 10 km. Zeer praktische indeling. Veel parkeerruimte. Gezonde leefomgeving. Rust, ruimte, recreatie. Ger. Gem. Aalburg - Aalst, - Brakel - Meeuwen - Poederrijen en Veen op 4-10 km. Vr.pr. € 397.500,- k.k. Fam. Versteeg-van Aalst Ds. Van der Putstraat 9, 4281 MH Andel, Tel. (0183) 448030/ 06-15438386

Te huur, Zelhem/Doetinchem, Appartement (48 m²), uitzicht op mooi landschap, geschikt voor jongeren met begeleid zelfstandig wonen. Direct beschikbaar. "Stichting de Heemhoeve" op chr. reformatorische grondslag. tel. 0314-378268, dhr. J.H. Hanskamp. tel. 0314-391428, dhr. D. Ebbers info www.deheemhoeve.nl

Te huur in Ermelo Onze **hoekwoning** op loopafstand van bos, hei, zwembad en supermarkt in rustige buurt, veel groen. 18 juli t/m 3 augustus. Tel: 0341-493184

www.deboekenkamer.nl

In- en verkoop boeken.

Nieuwe en tweede hands kinder- en theologie boeken.

Elke zaterdag geopend van 9.00-17.00 uur.
Meulunterseweg 34, Lunteren

Te huur: nette woning in **Westkapelle**, van 8 tot 22 juni. Op loopafstand van strand. Graag 2 pers. Tel. 06-51602624

Vanaf 4 mei **te huur [bak] huisje** naast boerderij voor 2-3 personen in de **Valk-Lunteren** tel. 0318-469930

Te huur **stacaravans** in week 28-29-34-35
Chalet 4-p. in week 28-29-31-34-35
Chalet 7-p. in week 29-34-35
10p. huisje in week 28-29-34-35
www.campingdebeukenhof.com
tel. 0528-331246

DE
HOEKSTEEN
boekenmuziek

Sinds 1986

Boeken & Muziek
In- en verkoop theologische boeken

Openingstijden
dinsdag t/m donderdag
9.00 - 18.00 uur
vrijdag
9.00 - 21.00 uur
zaterdag
9.00 - 17.00 uur

Havenstraat 17 - 3441 BH Woerden - Tel: 0348 - 421 933 - Fax: 0348 - 431 133 - info@hoeksteenboekhandel.nl - www.hoeksteenboekhandel.nl

Basisschool Timótheüs

Onze school is een particuliere reformatorische basisschool, gevestigd op het prachtige eiland Texel.

De school telt momenteel 22 leerlingen die in drie groepen onderwijs ontvangen.

Met de identiteit van de school als uitgangspunt staat de kwaliteit bij ons centraal.

De kern van ons onderwijsconcept is 'zorg'.

Ons zorgbeleid is er op gericht om schoolbreed in onderwijs op maat te voorzien.

Wij ontvangen schoolbegeleiding van het ds. G.H. Kersten-onderwijscentrum.

De sollicitatiecode van de VBSO is van toepassing.

Basisschool Timótheüs
Harkebuurt 3
1794 HM Oosterend NH
0222-318117
info@basisschool-timotheus.nl

Het bestuur van de Stichting tot het verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Oosterend NH zoekt met ingang van het schooljaar 2009-2010 voor de Basisschool Timótheüs:

een onderwijsassistent m/v

- ⇒ Het betreft een deeltijdbetrekking van tenminste 0,6 fte.
- ⇒ Naast administratieve taken zijn de werkzaamheden gericht op het assisteren bij het onderwijsaanbod vanuit een zorgconcept dat zich kenmerkt door differentiatie en individualisering.
- ⇒ Een belangrijke taak is het assisteren bij de zorg voor een goed klassenmanagement en leerlingvolgsysteem.
- ⇒ Het ict-beleid is gericht op volledige functionaliteit in het kader van het onderwijsaanbod. Ook hieraan zal een bijdrage worden geleverd.
- ⇒ Last but not least behoort de uitoefening van lesgevendende taken tot het takenpakket. Hiervoor wordt in een coachingstraject voorzien. In verband hiermee is de bereidheid tot het volgen van een voortgezette studie aan de pabo een belangrijk aandachtspunt.

Sollicitant is bij voorkeur (doop)lid van de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Wie uit overtuiging werkzaam wil zijn in het onderwijs op gereformeerde grondslag en zich volledig wil inzetten voor de verdere ontwikkeling van onze school kan rekenen op een uitdagende functie.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de directeur, dhr. H.J. van Berkum via 0222-318117 op school, of 0318-574433 (privé).

Graag nodigen wij u uit om voorafgaand aan uw sollicitatie geheel vrijblijvend nader met onze school kennis te maken.

D.V. 24 april a.s. dient uw sollicitatie te zijn binnengekomen bij de secretaris van het bestuur.

Dhr. Jac. Stark
Cox Bremerstraat 25
1794 AX Oosterend NH

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Begrafenisonderneming Treur

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zelst
Telefoon 030 - 6924258
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Elspeet: vakantiewoning te huur,
nabij kerk. Tel. 0577-491568.

WALCHEREN aan de duinen 4-pers.
vak. huis 0786815858 / 0626114521

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"** gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren
Tel. 0488-482025 b.g.g.
0488-481687 of www.knuivers.nl

Bijbel met kanttekeningen in dundruk, handzaam formaat

Bijbels in Statenvertaling

Zonder Psalmen en formulieren

KT830	zwart kunstleer, kleursnee	€ 45,-
KT831	zwart bonded leather (leren toplaag), goudsnee	€ 75,-
KT833	idem, met rits	€ 105,-
KT835	leer, goudsnee	€ 125,-

Met Psalmen en formulieren

KT840	zwart kunstleer, kleursnee	€ 60,-
KT841	zwart bonded leather (leren toplaag), goudsnee	€ 95,-
KT843	idem, met rits	€ 125,-
KT845	leer, goudsnee	€ 145,-

Nijverheidstraat 21 • Postbus 168 • 4140 AD Leerdam
Telefoon (0345) 61 01 55
E-mail: info@gereformeerdebijbelstichting.nl
Giro 1.355.824 t.n.v. penningmeester GBS te Leerdam

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

Stolk
orgels
tel: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

**begravenisverzorging
Den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.
Mozartaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

't Boekenhoekje
Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken	Theologische werken	Cadeau-artikelen
Kinderboeken	Verklaringen van	CD's
Bijbels	Bijbel, Catechismus e.a.	Muziekcassettes
(Statenvertaling)	Levensbeschrijvingen	Bladmuziek
Psalmboeken	Diverse wenskaarten	

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

BAKKEVEEN (Fr/Drentse Wouden)
stacars. – huur niet duur! v.a.
€ 120/350 p.w. ook hoofdseizoen
nog vrij. Tel. 0512-516096.
Zie www.vdsluisvakanties.nl
ook op Ameland en Terschelling.

Als je er samen niet
meer uitkomt...

Mediation is een optie

dr. S.D. Post MPM
NMI mediator
06 49 49 81 44
www.sdpadvies.nl

SDPI ADVIES

Ook coaching en interim-management.

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

MARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

Vos

Wij verzorgen begravenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begravenisverzorgers:
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o.	T 0341-253813
Kampen e.o.	T 06-53363828
Rijssen e.o.	T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g.	T 0577-401689

BIJ ONS IS VERSCHENEN:

**Praktische uitleg
van de Psalmen**

door ds. J.H. Donner
in twee fraai uitgevoerde banden totaal 1017 pagina's.
Op een nauwkeurige wijze hertaald door de heer J.C. Vogel

Het geheel is voorzien van een aanbevelend 'Ten geleide'
door ds. J.J. van Ekeveld waarin hij o.a. schrijft:

'Vrijmoedig durf ik te zeggen, dat u hier een verkalring vindt met voedsel voor het geestelijk leven. Iedere kerkganger kan hier zaken vinden, die voor hem van wezenlijk belang zijn'

En ds. G.J. van Aalst schrijft in de boekbespreking in de Saambinder van vorige week het volgende:

'Eenvoud gepaard met diepgang. Wetenschap en Godsvrucht. Dat maakt deze eenmalige (her)uitgave dan ook zo waardevol. Daarom zouden we ze ook graag in de handen van de gemeente willen zien. Vooral ook van onze jongeren. Het laat zich als een dag-boek lezen'

Deze uitgave is ook bijzonder geschikt als belijdenisgeschenk!!

Prijs compleet slechts **€ 59,90**

Verkrijgbaar bij: **Hoekman Boekhandel Plus**
Noordzandstraat 34, 4401 CG Yerseke
tel. 0113-572907
email: info@hoekmanboekhandelplus.nl
en in de boekhandel

Begravenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

BEGRAVENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

VOGG
Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp in de vorm van begeleiding en behandeling van mensen met o.a.:
Relatieproblemen, Opvoedingsvragen, Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst), Arbeidsproblemen en een Autistisch Spectrum Stoomis.

Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08

Vestigingslocatie: Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl